ԽԵ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 23 — 17 / 29 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896 — 24 ԲԷՃԷՊ 1314 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

درعلیه‌ده غلطه‌ده (ماسیس) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրուցիւն պէտք է ուղղել Առ. Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ԹԵՐԹ ՕՐԱԳՐՈՑ

Նորատունկեան խան ՂԱԼԱԹԻ, Կ. ՊՈԼԻՍ

Direction du Journal "MASSIS,,
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արձ.	75
» »	Վեցամսեայ	» »	40
Դաւառներու »	Տարեկան	» »	100
» »	Վեցամսեայ	» »	50
» »	Եռամսեայ	» »	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	25
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կընդունուի. 115
զրուշի փուլը 100 զրուշի հաշուով:
Հետեւեալ տան տպագրական մելանով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

10 ՓԱՐԱ — ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՍԵՄԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Առաջին յօդուած

Վերջին երեք տարիներու մէջ մանաւանդ Առեւտրական շարժումը շատ ինկաւ ներքին դաւառներու մէջ։ Մուսուլի, Տիարպէքիրի, Խարբերդի, Սըվազի, Պիթլիսի, Կարինի, Վանի, կուսակալութեանց մէջ դրամական կանխիկ գործողութիւնները կըլլային գրեթէ մինակ ցորենի վրայ։ Ոչ մինակ քաղաքացի, այլ նոյն իսկ գեղացի ժողովուրդն իր ունեցած կամ ձեռք բերած դրամը հացի կուտար։ Այդ հացը (ցորեն) ահագին քանակութեամբ կը գըտնուէր մեծ վաճառականներու ձեռքին տակ, հետեւաբար ժողովուրդի դրամը փոխանակ իր մէջ մնալու, հաւաքուեցաւ մանաւանդ անձերու քով։ Եթէ կար ուրիշ դասակարգ մ'ալ որ օգտուեցաւ այս պարագայէն, ցորենը փոխադրող ջորեպաններն էին որոնք ընդհանրապէս կիջնէին այն քէօշար ցեղերէն՝ որ կը բնակին Խուրի լեռներէն մինչեւ Գարաճատաղ, Տէրսիմի և Մուսուլի լեռնաշղթաները։

Այսպէս ժողովուրդը դրամէ զըրկուելով բնականաբար պիտի ստիպուէր օրը օրին ձեռք բերած քիչ մը սակը խնայել նեղ օրերու մէջ հաց դնելու համար։ Ա՛լ հագուստ չը հագաւ, հիներովը գոհ եղաւ կամ շատ ածան կըտաւներ գնեց։ Կահ կարասիի, զարդանիւթերու սակ տալ մեղք համարեց, նոյնիսկ շաբաթէն ու սուրճէն կարելի եղածին չափ զրկեց ինքզինք։ Վաճառականութիւնն ինկաւ։

* * *

Այս կացութեան մէջ վաճառականներուն մէկ բան կը մնար ընելու. իրենց ԴՐԱՄԱԳԻԼՈՒԹՈՆ ուտել։ Այդպէս ալ եղաւ։

Պզտիկ դրամագլխի տէրերն անմիջապէս մնանկացան, մեծ դրամագլուխ ունեցողներն ալ չկրնալով իրենց ահագին առնելիքները գանձել՝ հասան այն վիճակին ուր կը գտնուին այսօր. պզտիկ դրամագլուխ մը ունին կամ ոչ։ Այս բանը կը վճռեցնէ զիրենք։

Բայց վճռիլը սխալ է, անկարող մարդու գործ է։ Պէտք է ուսումնասիրել ներկայ անտեսական պայմաններն ու այնպէս գործի սկսիլ։ 1880 ին ալ երբ հազարաւորներ գործի սկսան դըրամագլուխ չունէին, գեղացին ալ աղքատ էր։ բայց մէկը 100 թոզ մանուսայով ուրիշ մը 100 զրշ.ի ադդարիայով իր բաղդը շինեց։ Դեղացին անտեսական երկար զրկանքներ կրելէ յետոյ սկսած էր աշխատիլ։ լեռներու վրայ հովիւ ժողովուրդն ալ իր ոչխարի, իւղի ու բուրդի արտադրութիւնն սկսաւ աւելցնել, մեր վաճառականները բնաւ դժուարութիւն չտեսան մէկ թոզ մանուսա փոխել մէկ լիտր (6 օքա) իւղի հետ, կամ մէկ թոզ կտաւը (20-25զրշ.) ոչխարի մը կամ քանի մը քիլէ յորենի հետ։

Հիմա յայտնի է որ պայմանները փոխուեցան, դրամ չահին աւելի դժուար եղաւ, բայց այդպէս մտածելով կընա՞նք ձեռքը ծոց դնել ու արտում տխուր սպասել։ Ո՛չ, այդ մեր գործը չէ։

* * *

Ինչպէս որ փոխուեցան պայմանները մենք ալ կը փոխենք մեր միջոցները. առաջ մինակ ալ ձեռքով կաշխատէինք, հիմա ձախողելու ալ. առաջ երեք ամիս սա մօտակայ գիւղերն երթալ մը կը բաւէր մեր տան տարեկան պաշարը լցնելու, հիմա հինգ ամիս, եօթը ամիս կը սպասենք, քիչ մ'աւելի կը տոկանք նեղութեան, քիչ մ'աւելի կը բաւինք և նորէն պիտի յաջողինք։

Մեր պապերու ժամանակը չմնաց որ մեր պապերու վաճառականութիւնն ալ շարունակենք. անոնք քիչ բանի պէտք ունէին, քիչ կաշխատէին, քիչ կը վաստակէին։ Հիմա այս բոլոր ՊԻՏՔԵՐՈՒ տեղ մէկ մէկ ՇԱՏՈՒՇԱՏ դրեք։ Մեր պապերը երկու փարայի ձէթով (կտաւատի իւղ) ճրագ մը կը վառէին մինչեւ առաւօտ, հիմա տասը փարայի կաղ եաղի կամ մոմ չի բաւեր։ Անոնք տեղական հաստ կտաւով ու մանուսայով կը պատրաստէին իրենց ճերմակեղէններն ու էնիմարները։ մենք Եւրոպական խաստայով ու չուխաներով հաղիւ գոհ կըլլանք։

Բոլոր ասոնք քաղաքակրթութեան պահանջներն են պիտի ըսէք. լա՛ւ։ բայց եթէ աւելի անտեսագէտ ըլլանք մեզի կործանող այս կացութեան մէջէն պարզերես դուրս ելնելու ճարն ալ կը մտածենք։

Գ. Ա.

ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՕՃԱՌ ՇԻՆԵԼՈՒ ԱՐՀԵՍՏ

Գ.

Ինչպէս տեսանք, կոկոշ օճառը շինելու համար պէտք է գործածել բոդաս որ բորակի ու մոխիրի մէջ կը գտնուի. իսկ կոշտ օճառը կը պատրաստուի վաճառականութեան մէջ ծախուած ոստայով։

Արդ այս ոստան կը պարունակէ ալիւմին եւ երկաթ, որոնք եփուած ատեն, ուրիշ անմաքրութիւններու հետ՝ միանալով օճառի խմորին՝ գրեթէ սեւ ադաղտ գոյն մը կուտան անոր։ Այս վիճակի մէջ է մեր գեղացիներու պատրաստած օճառը։

Ճերմակ օճառ.—Այս սեւ օճառը ճերմկցնելը դժուար բան մը չէ. պէտք է առնել այդ սեւ խմորը հետը խառնել խիստ թեթեւ, բայց տաք մոխրաջուր մը և թոզուլ որ կամաց կամաց պղտի։ Օճառի այն մասը որ ալիւմին եւ երկաթ կը պարունակէ եւ ջուրի մէջ չլուծուիր, ուշիկ ուշիկ յատակը կը նըստի։ կը մնայ բոլորովին ճերմակ խմոր մը զոր կրնանք կաղապարներու մէջ հոսեցնել։

Մարմարանի օճառ.—Այսինքն այնպիսի օճառ մը որուն վրայ մարմար քարի պէս երակներ կան։ Ճերմակ օճառը շինելու համար սեւ խմորին մէջէն ալիւմին ու երկաթը զատեցինք, հիմա պէտք է այնպէս մ'ընել որ այդ երկաթ ու ալիւմին խմորին մէջը մնան։

Ասոր համար օճառի սեւ խմորը թեթեւ մոխրաջրով մը կը խառնենք, կեփենք ու անմիջապէս կը պաղեցնենք, որով ալիւմինա-երկաթախառն օճառը կը մնայ եւ կը կազմէ խոշոր կապտագոյն երակներ, օճառի այս խմորը կաղապարներու մէջ կը հոսեցնենք ու կուենանք մարմարանի օճառ։ Կարելի է նաեւ մոխրաջուրին հետ առանձին խառնել ալիւմինի և երկաթի բաղադրութիւններ որոնք ջուրին մէջ կրնան լուծուիլ։

Այս մարմարանի օճառ աւելի յարդի է քան սպիտակը. որովհետեւ քիչ ջուր կը ծծէ, տեւելի չոր կը մնայ։ Այս տեսակ օճառի մը արժէքը հոն է որ հաստատուն քանակութեամբ ճարպային թթուներ (acide gras) կը պարունակէ։ Եթէ շատ ջուր աւելցնենք, ալիւմինա-երկաթախառն օճառը կը լուծուի մոխրաջուրին մէջ և յատակը կը նստի։

Ուրեմն մարմարի երակներն օճառին զատ ըլլալը կ'ապացուցանեն։

Արդուզարդի օճառ. — Արդուզարդի (թուալէթ) օճառը սովորականէն կը տարբերի թէ նախնական նիւթերու ընտրութիւնով թէ այն մասնաւոր խընամքով, որով կը հոկեն անոնց պատրաստութեան։

Գրեթէ առանց բացառութեան, արդ. ու զարդի ճերմակ, վարդագոյն եւ ուրիշ բաց գոյներ ունեցող օճառները կը պատրաստուին ճրագուով, խոզի հալած ու պատրաստուած ճարպով (axonge) և քոքոյի իւղով։

Աւելցուցէք ասոնց վրայ այն անուշահոտ նիւթերն ու բալասան (պէլէսան եաղը) ները որ մեծ արժէք կուտան այդ օճառներուն։

Արդուզարդի օճառները գունաւորելու համար կը գործածուին հետեւեալ նիւթերը. վարդագոյնի համար՝ խրուկ (զէնճէֆիր). դեղնագոյնի համար՝ դեղին կոճ (curcuma), դեղին հող (սարը պոյա), քրոմագ. տը բլոմ և կոմ-կիւթ (փուքթալտամպա)։ թուխ և տարբեր գոյներու (պէտ ըէնկ) համար՝ քոլքոգար և թուխ գունահող։ Իսկ հիմա վարդագոյնի և մանուշակագոյնի համար ընդհանրապէս կը գործածեն ռենկը (գերմեզ)։

Բայց ինչպէս ըսի, արդուզարդի այս օճառներուն մեծ արժէք տուող, զանոնք շատ հաճելի ընող նիւթերը անոր հետ խառնուած այլ և այլ համեմներն ու անուշահոտութիւններն են. Այսպէս մշկակատուի (միսք քէտիսի) և մշկապարտ այծեամի մուշկը. պալասան (պէլէսան եաղը) ինչպէս անուշ (նանէ), կնդրուկ (սաբլպէնտ), օմիրաքս (styrax) յասմաքար, համեմաւոր ռեւեղներ։

Այսօր այս համեմաւոր նիւթերը գլխաւորապէս կը ստացուին ծաղիկներու, պտուղներու և թէ տեղական թէ օտար բոյսերու հատիկներէն՝ հիւթերը քամելով։

Մեր մէջ, օրինակի համար ՏԷՀԷՅԻՆԵՐը (*) բեւեկնիի իւղով (թէրէմէնթին եաղը) անուշահոտ ընտիր օճառ մը կը շինեն որու գոյնը թուխ է սակայն։

(*) ՏԷՀ, գիւղ մ'է Սգերդի սանճակին մէջ։

ՄԱՍԻՍԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Պանտրմայէն կը գրեն թէ Մարտի 13 թիւին մէջ այդ քաղաքի գպրոցին ու թաղականութեան նկատմամբ սխալ հակացուած լուրեր տրուած են։ Առաջնորդ հայրը ընտրել տուած էր այդ առ ժամեայ թաղ. խորհուրդը 20 օրուան համար։ Ընտրուած անձերը կարող մարդիկ՝ եկեղեցւոյ կալուածները վարձու պիտի տային։ Այդ պայմանաժամն աւարտելուն պէս գործէ քաշուած են։ Առաջնորդ Հայրը կը պատրաստուէր թաղ. խորհրդի օրինաւոր ընտրութիւնն ընել՝ երբ Պոլսէն կը կանչուի։ Վարժարանի անօրէնը հրաժարեցուցած են։ Դպրոցին ներկայ պաշտօնեաներն անցեալ տարուան պաշտօնեաներն են։ Աշակերտներու թիւը անցեալ տարի արդէն 80 ի իջած է եղեր, հիմա ալ այնչափ է. որովհետեւ Պանարմային իր տղան չուտ կը հանէ դպրոցէն գործի դնելու համար։ Ցոյս կը յայտնուի թէ մօտերս կարող տնօրէն մը պիտի բերուի վարժարանին։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԹՐԱՆՍԻԴԷ ՏՐԱՊԻԶՈՆԷՆ

Աւագի 1896 Դեկտ. 12 ին Տրապիզոնի և Էրզրումի ճամբով Թրանսիդի առեւտրական շարժումը։

Դեկտ. 5 ին Պարսկաստան զրկուելու սահմանուած,

Հակ և սնտուկ	6810
Դեկտ. 5 էն 11 հատած,	
Մանիֆաթուրա և ուրիշ նիւթեր. հակ	241
Այլ և այլ ապրանք. սնտուկ	550
Գումար	7601
Դեկտ. 11 ին զրկուած	1672
Դեկտ. 12ին զրկուելիք. հակ, սնտուկ	5929

Փոխադրութեան ծախքը Թավրէզի համար. 230 քիլոնոց քէնթալին համար 160 զրան (սովորական հակերու համար) և 210 զրան սնտուկներու համար։

Փոխարկի ընթացքը. Լոնտ. 3 ամս. զրշ. 108½
» » » Բարիզ » ֆր. 23,05
» » » Վիէն. 31 սր պլմժմ. ֆիօ. 8,39/40
» » » Ռուպլի 8,62

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12/24 ԴԵԿՏ. 1896

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՍԵՐՊԻՍ.

Ալէքսանդր Թագաւոր յաջողեցաւ գտնել առ ժամապէս կարգադրելու այն դժուարութիւններն՝ որ ծագած էին Նովաքովիչի գահէն ինկնելուն և Սբուզչինայի մեծամանութեան մէջաեղ, ընդունելով հասարակաց կրթութեան և կրօնից նախարար Մ. Քովաչեվիչի հրաժարականը։ Վասն զի այս վերջնոյն դիրքը ընդհանուր դայրոյթ զրգռած էր առաջադիմական կուսակցութեան մէջ։ Իր պաշտօնը առ ժամանակեայ կերպով յանձնուեցաւ արդարութեան նախարար Մ. Նինչիչի։ Կ'ըսուի թէ այս պայմաններով Սբուզչինան պիտի քուէարկէ եվմացոյցը, թէեւ անցեալ տարուընէ աւելի ծանր է, ծախքերը երեք միլիոն աւելցած, իսկ հասոյթներն ութ միլիոն պակասած են։ (Տես այս աւուր հեռագիրները)։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.

Սոպրանիէն ընդունեց ուղերձը երկար վիճաբանութենէ մը վերջ՝ որ տեղի ունեցաւ նախարարապետ Մ. Սթոյլոֆի և ընդդիմադիր կուսակցութեան շատ մը անդամներուն մէջ։ Նախարարապետը յայտարարեց թէ, ինչպէս իշխանը խոստացաւ չորս կուսակցութեանց պետերուն, ընտրութիւնները կատարեցաւ ազատ եղած են, և հրաւիրեց մեծամանութիւնը միութեամբ յառաջ վարել տնտեսական բարենորոգմանց ծրագիրը՝ որուն համար կաշխատի կառավարութիւնը երկու տարիէ ի վեր։ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հետ, ըսաւ նախարարապետը, մեր կնքած առեւտրական դաշնագիրը խարխսի պիտի ըլլայ նմանօրինակ դաշնագրեր կընքելու Ռուսիոյ, Անկլիոյ և Ֆրանսայի հետ, այսպէս Պուլկարիա պիտի կարենայ յաջողութեամբ զարգացնել իր առեւտրական գործունէութեան բոլոր ճիւղերը։

Ընդդիմադիր կուսակցութեան անդամները, ի մասնաւորի Մ. Սաքիզոֆ, սաստիկ բողոքեցին ընտրութեանց ազատութեան վրայ նախարարապետին բրած յայտարարութեան դէմ։ Վերջապէս Սոպրանիէն կառավարութեան վստահութեան քուէ տուաւ 15 ի դէմ 150 ձայնով։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Բէլճիքայի առաջարկութեան որոշումը յետաձգուեցաւ մինչեւ Ծննդեան տօներուն վերջը։ Զարմանալին այն է որ Մ. Բէլճիոն ինք այդ յետաձգումը առաջարկեց։ Ծերակոյտին այդ նիստը՝ ուր Բէլճիոնի ծանօթ որոշման վրայ վիճաբանութիւն կ'ըլլար՝ բաւական յուզուած էր։ Ճէնիրալներները թեր ու դէմ վիճելէ վերջ, բան մը չի շահեցան, և որոշումը յետաձգուեցաւ, ինչպէս կը գուշակուէր մեր երեկի Քաղաքական Տեսութեան մէջ։ Քիլիէնտ նախագահ՝ որ ձկնորսութենէ կը դառնար Հարաւային Քարոլինէ, գովեց պետական քարտուղար Մ. Օլնէյի ընթացքը, որ այնքան քաջութեամբ պաշտպանեց գործադիր իշխանութեան առանձնաշնորհումները արտաքին գործերու ուղղութեան մասին։ Սահմանադրական իրաւագիտութեան մէջ հեղինակութիւն ունեցող անձանց մեծագոյն մասը կառավարութեան բռնած դիրքը կ'արդարացընէ թէ՛ իրաւական և թէ քաղաքական տեսակէտով։ Այս առթիւ կը յիշեցնեն նաեւ թէ Մոնրոէ իր հրաչակաւոր վարդապետութիւնը վերջացնելով ըսած է. «Զենք միջամտած և չը պիտի միջամտենք եւրոպական ոեւէ տերութեան գաղթականութեանց և ըստացուածոց»։

—Ամերիկայի Կաթոլիկ եկեղեցիէն կարի տարաձայնութիւններ կը հասնին. նոյն իսկ Հռոմի իրաւասութենէն դատուելու սպառնալեաց վրայ խօսեցան։ Աստնք ծայրայեղութիւններ են, սակայն խնդիրը բաւական ուշադրութեան արժանի է։ Այսկեց ամիս ու կէս առաջ լուր հասաւ թէ Հռոմ հրաժարեցուցած է Դեր. Քինը՝ որ Վաշինկթոնի նոր և ծաղկեալ կաթոլիկ համալսարանին պետն էր։ Այս Ամերիկացի եպիսկոպոսը մտերիմ բարեկամ էր Դեր. Այրլէնտի և Կիպպընս կարդինալի, որ, ինչպէս գիտենք, ազատական կաթոլիկութեան պետերն են Միացեալ Նահանգներուն մէջ։ Կարծուեցաւ թէ անոնց ձգտումին հակառակելու համար տրուած էր այս որոշումը, կամ աղդարարութիւն մ'էր Եւրոպայի մէջ այդ եպիսկոպոսներուն բարեկամաց՝ որոնք չափէն աւելի համակիր աշակերտներ եղած էին անոնց սկզբունքներուն։ Իրաւ է որ Դեր. Քինի լուսամիտ և խնամուն հսկողութեան տակ Վաշինկթընի կաթոլիկ համալսարանը արդի բոլոր ուսմանց առջեւ բացուած էր։ Քննական ազատութիւնը, և գիտական մեթոտներու կիրառութիւնը կ'երեւի թէ չափէն աւելի էին, և ասոնցով վտանգուած կ'երեւէր աւանդական վարդապետութիւնը։ Այս բոլոր ենթադրութիւնները հաւանական կրնան ըլլալ

Արդէն կաթոլիկ կղերին իրարու մէջ ունեցած այս ցրտութիւնը Զիքակոյի կրօնից Համաժողովէն կ'սկսի, երբ հռոմէական կուսակցութեան մեծ մասը Դեր. Այրլէնտի և իր համախոհներու աղատական գաղափարաց դէմ դարձաւ։ Առաջինները նուիրական ձեւերուն պահպանողականութեամբ, վարդապետանոցի անձուկ մշակութեամբ, աղէկ պատրաստուած չեն ըմբռնելու ոգին, գաղափարները, բարեպաշտութիւնը Ամերիկացի եպիսկոպոսի մը՝ որ քաղաքային զգեստները եկեղեցական պատմուճանէն կը նախընտրէ, յարդէ գլխարկով կը ճամբորդէ, և առանց խղճահարութեան գարեջրատունները կը մտնէ՝ ուր վստահ է թէ գործաւորներ պիտի գտնէ իր դատին շահելու համար։ Այսպէս Ամերիկայի, ինչպէս նաև Ֆրանսայի մէջ կան երկու կուսակցութիւններ՝ իրարու խիստ հակառակ, որ կը դժուարացնեն եկեղեցական կացութիւնը երկու երկիրներուն մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ

Քուպացի Մ. Վինչենթէ Մէսթրէ Ամապլէ գրելէ հարիւր յիսուն գիտնականներու կաճառի մը մէջ բանախօսութիւն մ'ըրաւ Քուպայի խնդրոյն ներկայ երեւոյթին վրայ։ Հասկցուց թէ Քուպացիներուն յատակագիծը եղած է Սպանիացիները դէպ ի ծովեզերք քշել, և այս բանին մասամբ մը յաջողած են, և ներսի երկիրներուն տէր ըլլալով՝ անկախութեան շրջանակ մը գծել Հաւանայի շուրջ։ Ամենաբանը վերջացուց ըսելով թէ Մաչէօ իրնալէ առաջ փայլուն կերպով ցոյց տուաւ Քուպացիներուն անտեղեակալի եռանդը։ Հիմա որ Մաչէօ մեռած է, պիտի գտնուին ուրիշ պետեր՝ անոր գործը աւարտելու համար, պիտի գտնուի մարդ մը փոխանակելու համար «այդ դիւցազին», որ կարող եղաւ պարզ ջորեպանութենէ մը ճարտար զօրավարութեան բարձրանալու։ Երբ Սպանիոյ մասին աննպաստ ակնարկութիւններ պիտի ընէր, ունկընդիրը ոտքի կեան ծափահարելով հանդերձ, թէեւ բանախօսութիւնը դեռ լմնցած չէր։

—Նախարարաց խորհուրդը զբաղեցաւ զինուորական, ծովային, երմտական զգան օրինագծերով, որոնք խորհրդարանին պիտի մատուցուին արձակուրդէն վերջը։ Վաճառականութեան նախարարը կուսակիներուն շրջաբերական մ'ուղղեց՝ որ վերջնական կերպով կը կանոնաւորէ նահանգային իշխանութեանց մասնախուզբերուն պաշտօնավարութիւնը և կազմակերպութիւնը 1900 ի Աղուեստահանդէսին ատեն։ Նախարարաց ժողովը իր հաւանութիւնը տուաւ նաեւ հետեւակազօրաց բանակներուն մէջ հաստատելու չորրորդ վաշտերը՝ որ մինչեւ հիմա չ կային։

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼ

Լուրանսօ - Մարքէզի միջադէպը վակուեցաւ Բորթուկալի և Գերմանիոյ միջեւ հետեւեալ կարգադրութեամբ։ Բորթուկէզ կառավարիչը այցելութիւն մը պիտի ընէ գերմանական հիւպատոսին, որ փոխադարձ այցելութիւն պիտի տայ կառավարչին։ Պատերազմիկ նաւ մը պիտի ողջունէ գերման դրօշը. գերմանական նաւ մ'ալ պիտի ողջունէ բորթուկէզ դրօշը

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Սթութկարտէն (Բոմերանի) կիմացընեն Պէրլինի Թէլիգրաֆին թէ հետեւակազօրաց ինքնորդ բանակին տեղակալ Զասթրօ՝ դաշտոյնի հարուածով ծանրապէս վիրաւորեց տասնչորս տարեկան աղայ մը փողոցին մէջ։ Այս դէպքէն քիչ մ'առաջ այդ սպային մօտեցեր են քանի մը երիտասարդներ։

—Վիլհէլմ Կայսեր Թիկնապահ և Կայսերական տան զինուորական խումբին պետ զօրավար տը Լիրբէ մեռաւ։ Այս մահուան պարագաներուն հետ խառնուած են շատ հետաքրքրավարժ լուրեր։ Զօրավարն անցեալ յունվար ամսուն հիւանդացած ըլլալով՝ Կայսրը զայն դարմանել տալու համար Պէրլինի լաւագոյն բժիշկները կը ղրկէր։ Շատ անգամներ Վիլհէլմ Բ. այցելեց իր Թիկնապահին և պատուիրեց որ Լուալտ և Ճոլլի ուսուցիչները զօրավարին հիւանդութեան վրայ տեղեկագիր մը տան իրեն։ Այս երկու նշանաւոր բժիշկներն օղնածուծի հիւանդութեան որոշում տուին, թէեւ ծանր, բայց ոչ անյոյս։ Զօրավարը Աւկուստթա հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ. մարտ ամսուն անոր վիճակը ծանրանալով՝ իր կինը ճամբեց բժիշկները և ըսաւ թէ միայն Մ. Կոսէլ անուն մէկը իր «բընական մեթոտովը» կրնար բժշկել իր ամուսինը։ Բնականաբար բժիշկները քաշուեցան, թէեւ գործը դայթակղութիւն կը-պատճառէր, բայց բարձրագոյն միջամտութիւն մը թոյլ տուաւ զօրավարին Մ. Կէօսէլի խնամոց ենթարկուիլ։ Մ. Կէօսէլ գրքոյկի մը մէջ կ'ըսէ թէ ինչպէս կը քններ հիւանդներուն վիճակը ու իր վարպետութիւնն էր քընել հիւանդին երկար ատենէ ի վեր հագած հողմամփները և կրած մասանիները։ Բայց զօրավարին ուժը երթալով սպառեցաւ, և վերջին հարուածը ընդունեց, երբ քանի մը շաբաթ առաջ Կէօսէլը, վախնալով որ իր դաղտնիքը ձեռքէն կ'առնեն, իր տունը փոխադրել տուաւ զայն։

ԱՆԳԼԻԱ

Վիքթորիա թագուհին Վիքթորիա և Ալպերթ կարգին առաջին աստիճանը տուաւ Զարուհէյն, երկրորդ կարգը Եորքի դքսուհէյն որ Անգլիոյ ապագայ թագուհին պիտի ըլլայ. երրորդ կարգը տուաւ երկու մեծ ակիններու, որոնց մին պատերազմական գործոց նախարարին կինն է, և միւսը Բարիզի նախորդ դեսպանին այրին, տիկին Լիթթըն։

—Կայզէսի իշխանը նախագահեց բընագիտական խուզարկութեանց նոր աշխատանոցի մը բացման հանդէսին։ Այս աշխատանոցը հիմնեց և օժտեց Տոքթոր Լուտվիկ Մոնտ երկուք ու կէս միլիոն ֆր. դրամագլուխ յատկացնելով այս գործին,

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Հունգարիոյ ազգային պաշտպանութեան նախարարը՝ Գուտաբէշթի խորհրդարանին մէջ յայտարարեց թէ՝ Հունգարական պահապան բանակը չի կրնար պէտք եղածին պէս մասնակցիլ Բարիզի տիեզերական Աղուեստահանդէսին։ Ուստի նոյն բանակին ցուցադրութիւնը պիտի կցուի գործոն բանակին ցուցադրութեան։

ԻՏԱԼԻԱ

Աֆրէտ Ռիւլէնա կը ծանուցանէ թէ Էրիթրիոյ կառավարիչը հինդ շրջանակի բաժնած էայդ գաղթականութեան հողը քաղաքական, զինուորական և վարչական տեսակէտներով։ 1. Սամհար (որ կը պարունակէ Ասապի երկիրը և սահմանակից ծովեզերքը)։ 2. Օքուլէ-Քուզայ։ 3. Սականէյթի-Կոորա։ 4. Սէրաէ Եիմամաղէն։ 5. Քէրէն-Քասալա, (իտալական Սուանը)։

ՊԱՊ

Լեւոն ԺԳ. կարդինալները, եպիսկոպոսները, առաջնորդները հանդիսաւորապէս ընդունելով ճառ մը արտասանեց, որուն մէջ յիշեցուց թէ իր քահանայապետութեան երկար և զանազան փորձութեանց միջոցին ջանացած է յաճախ հրաւիրել այդերը՝ որ նախապաշարումներէ ազատ նայուածք մը ձգեն Եկեղեցւոյ և Պապութեան ճշմարիտ նկարագրին վրայ, նուաճելու համար ամենէն հեռաւոր միտքերը և քաղաքայինու ընկերային օրէնսդրութեանց վրայ տեւական խաղաղութիւն մը ապահովեն քրիստոնէութեան աղդեցութեան միջոցաւ։ Պապը կը ցաւի որ ներկայ կացութիւնը աւելի դժուարին ըրած է իր պաշտօնը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԲԱՍԹԷՕՌԻ ՄԱՐՄՆՈՅՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզ 25 Դեկտ.— Բասթէօռի մարմնոյն փոխադրութիւնը Բասթէօռեան հաստատութեան մէջ՝ այսօր տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան քաղաքական, գիտական և գրական բազմաթիւ անձնաւորութեանց։ Մօրոյ հրամատարը հանրապետութեան նախագահին ներկայացուցիչ էր։ Մ. Մ. Մէլին նախարարապետ և Ռամպօ հանրային կրթութեան նախարար կառավարութիւնը կը ներկայացնէին։ Մ. Ռամպօ ճառ մը արտասանեց, ինչպէս նաև Մ. Պոտէն քաղաքապետական մարմնոյ նախագահը, յետոյ նոյն Բարիզ քաղաքին։ Ներկայ էին նաև Ֆրանսայի ուսանողաց և օտար համալսարաններու մեծ մասին կազմէն պատուիրակութիւններ։ — Արարողութիւնը շատ պատկառելի երեւոյթ մ'ունեցաւ։

ՍԵՐԲԻԱ

Պէլկրատ. 26 դեկտ.— Յառաջդիմական մեծ օրաթերթը Վէքէլս (Լոյս) որ Մ. Կարաչանիի բերանն է և կառավարութեան ամենակարեւոր թերթերէն մին, յօդուած մը հրատարակեց որ մեծ յուզման առիթ տուաւ։ Կրսէ թէ արդի քաղաքական կացութիւնը Սերպիոյ գործերուն մէջ Աւստրիոյ միջամտութեանց հետեւութիւնն է։ Նոյնիսկ թագաւորին ակնարկութիւն կայ։ — Թագաւորը շատ դժգոհ է։ Նախարարական տագնապ մը բացարձակապէս անխուսափելի է։ (Տե՛ս նոր հեռագիրներուն մէջ։)

—Պէլկրատ, 27 դեկտ. — Այս միջադէպերուն պատճառաւ՝ որուն առիթ տուաւ «Վիտէլոյ»ի յօդուածը, Ալէքսանդր թագաւոր ստիպուեցաւ ընդունիլ Նովաքովիչի դահլիճին պարդ հրաժարականը։ Նախկին նախարարապետ Մ. Միմիչ՝ որ ազատական կուսակցութեան պետերէն մին է, պաշտօնապէս հրաւիրուեցաւ նոր նախարարութիւնը կազմելու։ Կը յուսացուի թէ այս կազմութիւնը չուտով պիտի վերջանայ։ Աքուպչինա Սահմանադրութեան վերաքննութեան նպատակաւոր է։ Մեծ Աքուբչինայի մը գումարումը խնդրեց այս գլխաւոր բարենորոգման համար։

ՀՆԴԿԱՍԻՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզ, 27 դեկտ. Այսօր երկար տեսակցութիւն մը տեղի ունեցաւ դաղթականութեանց նախարար Մ. Լէպոնի, երմտից նախորդ նախարար Մ. Տումէի միջեւ, Հնդկաչինի կառավարչի պաշտօնի մասին։

ՓԱՂԱՓԱԿԱՆ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Բարմ. 27 դեկտ. — Էքս-է-Լուսաի երեսփոխան Մ. Տէշանել բանախօսութիւն մ'ըրաւ օրուն մէջ զանազան ընկերվարականութեանց վրայ խօսեցաւ։ Եզրակացուցընելով թէ հաւաքական վարդապետութիւնը ընկերական յառաջդիմութեան հակառակ է։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Սոֆէք. 27 դեկտ.— Ժորժ թագաւորին նոր պատգամագրոյն համաձայն՝ պատերազմական գործոց նախարարը հրաման տուաւ որպէս զի Թէբէի բանակատեղին պատրաստուի. առաջիկայ գարնան աղդմատիրձերուն համար։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՄԻԱՑՍԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Լոնտոն. 27 դեկտ. — Լոնտոնի և Վաշինկթընի կառավարութիւնները համաձայնեցան իրաւարարութեան մնայուն դատարան մը հաստատելու, որուն պաշտօնն է բոլոր իրենց վէճերը կարգադրել ապագային։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բերայի նորակազմ առժամանակեայ Թաղ. խորհուրդը նախորդ կիրակի քարոզիչ Սրբազան Տ. Հմայեակ Եպիսկոպոսի նախագահութեան տակ դումարուելով կազմեց իր տեղանը հետեւեալ կերպով։

Ատենապետ՝ Մարգար էֆ. Ունճեան
Փոխ-Ատենապ. Դրիգոր էֆ. Սելիմիէճեան.
Ատենադպիր Յակոբ էֆ. Պօշնակեան
Փոխ-ատենադպիր Վահան էֆ. Խսաեան
Դանձապետ Սիմոն էֆ. Գայսէրլեան

Վերջին հրաւիրեալներէն մինակ մէկ հոգի տուած է իր հրաժարականը։

Երէկ Պուլկարաց Դեր. Էկզարքը Պատրիարքարան եկաւ երկու վարդապետի և Էկզարքարանի գործակատարին հետ։

Պատրիարքարանի մէջ՝ Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս, Տ. Տիմոթէոս Եպիսկոպոս, Պատր. փոխանորդ՝ Տ. Գաբրիել Ծ. վարդապետ ճէվահիրճեան, Բարկէն վարդապետ և ուրիշ եկեղեցականներ, առաջնորդեցին Դեր. Էկզարքը Պատրիարքարանի ընդունելութեան դահլիճը, ուր Սրբազան Պատրիարքը ընդունեց զայն ոտքի վրայ։

Երկու կողմէ ալ պարագային յարմար սիրալիր հակիրճ բանախօսութիւններ եղան, Փրիստոնեայ քոյր եկեղեցիներու մասին։

Կէս ժամ յետոյ, Դեր. Էքզարքը իւր հետեւորդներով առաջնորդուեցաւ Մայր Եկեղեցի, որ լուսազարդուած էր, դպիրները շարականներ երգեցին,

Նորին գերապատուութիւնը ուղղակի սեղանը եկաւ. և Ս. Խաչն ու Աւետարանը համբուրելէ յետոյ մեկնեցաւ։

Երէկ 120ի չափ բանտարկեալներ ոստիկանութեան դունէն զրկուեցան Պատրիարքարան ուր օրինական երդումը ընելէ յետոյ ընդունեցան գրամական նպաստներ և մեկնեցան։

Այսօր կրօնական ժողովը նիստ պիտի ընէ Պատրիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Սրբազան Պատրիարք Հօր։

ՎՐԻՊԱԿ

Երէկուան Թերթերի երրորդ սիւնակին 25ը տողին մէջ «զգուշաբար» բառը պէտք է կարդալ «անզգալաբար»։

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԵԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի Կ. Պոլսոյ Թրամվէյիս Ընկերութեան շահաբաժիններն ունեցողներուն թէ՝ Վարչական Խորհրդոյ որոշմամբ թիւ 49 շահաբեր կտրոնը պիտի վճարուի 27 դահեկանի հաշիւով։

Կանոնական հաշուեթուղթերը (borderau), ծգուելու համար՝ պիտի ընդունուին 1897 Յունվար 5էն սկսեալ ամէն երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը, կէս օրէ վերջ ժամը 2 էն 4։

Վճարումները պիտի ըլլան ընկերութեան դրամակղէն, ուր օր պայմանաժամով։

Կ. Պոլիս, 19 դեկտ. 1896 5—5

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍԻ» (17)

ՍԱՌՈՅՑԻ ԱՆԱՊԱՏԸ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

Բայց հոս, այս ամայի աւերուքանդ երկրին մէջ, ի՞նչ լռութիւն, որպիսի՛ տրխրութիւն. կծու և այրիչ հով մը, չորցած տերեւ մ'անդամ չկայ, խոտի չիւղ մ'անդամ չկայ։

Եւ սակայն ճամբորդներուն համար ուրախութեան օր մ'էր այդ օրը, վասն զի վերջապէս պիտի գտնէին այդ պարէնը՝ որուն պակասութիւնը մտաբուռ մահուան մը պիտի դատապարտէր զիրենք։

Շտապեցին, լուներն աւելի ուժով քաշեցին, Տըք հաչեց ուրախութենէն, և ատեն չանցած՝ խումբը հասաւ ամերիկեան նաւուն քով։

Փորփը բոլորովին թաղուած էր ձիւնին տակ. ո՛չ կայմ ունէր այլ եւս, ոչ պարան, ոչ առագաստակալ. իր բոլոր սարքը փըշրուած էր նաւաբեկութեան միջոցին. նաւը մնած էր ապառաժներու յատակի մը մէջ որ հիմա բոլորովին անտեսանելի էին։ Փորփը բախման բռնութենէն կողին վրայ պառկած ըլլալով, ողնափայտը կիսաբաց, անքնակելի ըլլալ կերեւէր։

Նաւապետը, Տոքթորը և Ճոնսըն այս բանը հասկցան, մեծ դժուարութեամբ նաւուն ներսի կողմը մտնելէ վերջ. հարկ եղաւ տասնըհինգ ոտք ստոր մարրել նաւուն չտեսմարանը հասնելու համար, բայց ընդհանուր ուրախութեամբ տեսնուեցաւ որ անասունները՝ որոնց բազմաթիւ հետքերը կային դաշտին վրայ՝ պաշարներուն թանկագին մթերանոցը յարգած էին։

«Եթէ ունինք հոս, ըսաւ Ճոնսըն, ապահով վառելիք և ուտելիք, բայց այս նաւը ընակելի չերեւիր ինձի։

—Ի՛՛ուրեմն, ձիւնէ տուն մը շինելու է, պատասխանեց Հաթրաս, և կրցածնուս չափ պէտք է տեղաւորուինք հոս այս ցամաքին վրայ։

—Անտարակոյս, յարեց Տոքթորը, բայց չաճապարենք, և գործերնիս կոկիկ տեսնենք, նեղը մնալով կրնանք առժամանակեայ կերպով նաւուն մէջ տեղաւորուիլ. այս միջոցին հաստատուն տուն մը կը շինենք, որ կարող ըլլայ մեզ պաշտպանել ցուրտին և անասուններուն դէմ. ես իմ վրայ կառնեմ անոր ճարտարապետութիւնը, և պիտի աեսնէք թէ ի՞նչպէս կը գործեմ։

—Կարողութեանդ վրայ կասկած չունիմ, Պ. Բլոդոնի, պատասխանեց Ճոնսըն, կրցածնուս չափ հոս տեղաւորուինք և շինենք նաւուն մէջ գտնուածներուն ցուցակը. դժբաղդաբար ոչ մակոյկ կը տեսնեմ ոչ նաւակ, և այդ բեկորները շատ դէշ վիճակի մէջ են և չպիտի կրնանք ատոնցմով նաւ մը շինել մեզի։

—Ո՛վ գիտէ, պատասխանեց Տոքթորը, մարդ չա՞տ բան կընէ ժամանակով և խորհրդածութեամբ. հիմա խնդիր չէ նաւակը, այլ նստոդական բնակութիւն մը ստեղծել. ուստի կառաջարկեմ ուրիշ ծրագիր չշինել և ամէն բան իր ժամանակին ընել։

—Խելացութիւնը ա՛յդ է, պատասխանեց Հաթրաս. խիստ ստիպողականէն սկսինք։»

Երեք ընկերները նաւէն մեկնելով բալիրը վերագարձան, և իրենց գաղափարը հաղորդեցին Պէլին և Ամերիկացիին. Պէլ աշխատելու պատրաստ ըլլալը յայտնեց. Ամերիկացին գլուխը երերցուց՝ երբ իմացաւ որ իր նաւը քանի մը օգտակար չէր, բայց քանի որ այդ վիճաբանութիւնը ունայն էր այդ պարագային, նախ Փորփըին մէջ ապաստանելու և ծովեզերքը ընդարձակ բնակարան մը կառուցանելու ծրագրին վրայ կեցան։

Իրիկուան ժամը չորսին՝ հինդ ճամբորդները աղէկ ու գէշ տեղաւորուեցան նաւուն սուտուբուտ յարկին մէջ. փոքր գերաններու և կայմի կտորներու միջոցաւ Պէլ գրեթէ հորիզոնական տախտակամած մը դետեղած էր. անոր վրայ գրին սառէն կտրծրացած տախտակները, որոնք ջերմոցին տաքութենէն իրենց բնական վիճակը դտան. Ալթամոն՝ Տոքթորին վրայ կրթնելով՝ առանց չատ ցաւ քաշելու կրցաւ երթալ իրեն վերապահուած անկիւնը. ոտքը իր նաւուն մէջ դնելով զոհութեան հառաչ մ'արձակեց՝ որ շատ բարեզուշակ չերեւցաւ նաւաստիներու պետին։

«Իր տունն եղածի պէս կ'զգայ, խորհեցաւ ծերունի նաւագը, և կարծես մեզ կը հրաւիրէ։»

Օրուան մնացեալ մասը հանգստութեան արուեցաւ. օդը փոխուիլ կ'սպառնար ուրեմտեան հովին ազդեցութեան տակ. ջերմաչափը գուրսէն 26 աստիճան (—32° հար.) կը ցուցնէր։

Մէկ խօսքով՝ Փորփը ցուրտի բեւեռէն անդին կը գտնուէր, վերբերաբար նուազ սառուցեալ լայնութեան մը տակ, թէեւ հիւսիսին աւելի մօտաւոր։

Այդ օրը արջուն վերջին կտորները կերան լմնցուցին նաւուն մէջ գտնուած պաք ցիմաններով և քանի մը գաւաթ թէյով. յետոյ յոգնութեան տեղի տալով՝ իւրաքանչիւրը քնացաւ խորունկ քնով։

Առտուն՝ Հաթրաս և իր ընկերները բիչ մը ուշ արթնցան, իրենց միտքը կը հետեւէր բոլորովին նոր դաղափարներու հակման. վաղուան անստուգութիւնը չէր նախապաշարիր զիրենք այլեւս. հանդիստ կերպով տեղաւորուելու վրայ միայն կը խորհէին։ Այս նաւաբեկեալները իրենց տեղեկութիւնները տաքութենէն իրենց բնական վիճակը դտան. Ալթամոն՝ Տոքթորին վրայ կրթնելով՝ առանց չատ ցաւ քաշելու կրցաւ երթալ իրեն վերապահուած անկիւնը. ոտքը իր նաւուն մէջ դնելով զոհութեան հառաչ մ'արձակեց՝ որ շատ բարեզուշակ չերեւցաւ նաւաստիներու պետին։

«Իր տունն եղածի պէս կ'զգայ, խորհեցաւ ծերունի նաւագը, և կարծես մեզ կը հրաւիրէ։»

Օրուան մնացեալ մասը հանգստութեան արուեցաւ. օդը փոխուիլ կ'սպառնար ուրեմտեան հովին ազդեցութեան տակ. ջերմաչափը գուրսէն 26 աստիճան (—32° հար.) կը ցուցնէր։

Մէկ խօսքով՝ Փորփը ցուրտի բեւեռէն անդին կը գտնուէր, վերբերաբար նուազ սառուցեալ լայնութեան մը տակ, թէեւ հիւսիսին աւելի մօտաւոր։

Այդ օրը արջուն վերջին կտորները կերան լմնցուցին նաւուն մէջ գտնուած պաք ցիմաններով և քանի մը գաւաթ թէյով. յետոյ յոգնութեան տեղի տալով՝ իւրաքանչիւրը քնացաւ խորունկ քնով։

Առտուն՝ Հաթրաս և իր ընկերները բիչ մը ուշ արթնցան, իրենց միտքը կը հետեւէր բոլորովին նոր դաղափարներու հակման. վաղուան անստուգութիւնը չէր նախապաշարիր զիրենք այլեւս. հանդիստ կերպով տեղաւորուելու վրայ միայն կը խորհէին։ Այս նաւաբեկեալները իրենց տեղեկութիւնները հասած դաղթականներ կը համարէին ինքզինքնին, և ճամբորդութեան տառապանքները մոռնալով՝ հանդուրժելի ապագայ մը ստեղծելու կերպին վրայ միայն կը խորհէին այլ եւս։

«Ո՛ւֆ, գոչեց Տոքթորը, բաղուկները ձգտելով, բա՛ն մ'է վերջապէս չմտածելը թէ ո՞ւր պիտի պառկինք զլուխը, թէ ի՞նչ պիտի ուտենք վաղն առտու։

—Սկսինք նաւուն ցուցակը շինել,» պատասխանեց Ճոնսըն։

Փորփը հեռաւոր արշաւանքի մը համար կատարեալապէս սարքուած և պարենաւորուած էր։

Ցուցակը պաշարի հետեւեալ քանակութիւնը տուաւ. վեց հազար հարիւր յիսուն լիպրա ալիւր, ճարպ, չամիչ՝ կարկանդակ (բուտինկ) շինելու համար, երկու հազար լիպրա եղան և ազած խոզու միս, հազար հինդ հարիւր լիպրա բէմիդան, եօթը հարիւր լիպրա չաքար, նոյնչափ ալ տուրմ, սնտուկուկէս թէյ՝ որ իննսունվեց լիպրա կը կշռէր, հինդ հարիւր լիպրա բրինձ, շատ մը տակառ պտուղ և բանջարեղէն որ բնաւ աւրուած չէին, առատ կիտրոնաջուր, զգալախտի հունտ, թրթնջուկ, կոտեմ, երեք հարիւր կարն ռոմ և օղի. վառօդարանը կը պարունակէր մեծ քանակութեամբ վառօդ, գնտակ և կապար. ածուխն ու փայտը առատօրէն կը գտնուէին։

(Շարունակելի)

Ընտրեալ լուրեր

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Ճարտնցի զօրավար Թրաուցիի՝ առաջին և հաղարապետ Նաչիպանիի երրորդ կարգի Մէճիտիէ.

Պուլկարական գործակատար Մ. Մարգոֆի երկրորդ կարգի Օսմանիէ,

Մանասթիրի կուսակալութեան տէֆթէրտար Պէհա պէյի, բարւոք պաշտօնավարութեանը համար, երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեցաւ։

1313 ՏԱՐԻՈՑ ԵԼՄՏԱՅՈՑՑԸ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

ՄՈՒՏՔ

	Օսմ. ղրշ.	
Ուղղակի առնուած տուրք տասանորդք, զանազան տուրք	10,257,256	38
Մաքսային տուրք և զանազան հասոյթք	4,571,146	84
ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆՑ ՀԱՍՈՅԹՔ		
Զինուորական պաշտօնատունք	532,793	29
Քաղաքային պաշտօնա.	1,962,036	48
Ծխախոտի Բէժիէն	51,775	
Որոշուած տուրքեր (մագթու)	1,136,316	
Ընդհ. գումար	18,511,323	99

ՄԱՆ. — 1308էն մինչեւ 1310 երեք տարուան հասոյթից մինչեւ քանակութիւնն եղած էր 18,927,746 59

ԵԼՔ

1313 տարւոյ ովերիան ընդհ. ծախ		
Կայս. անձնական դանձ	577,172	12
Կայսերական իշխանք և իշխանուհիք	305,377	90
Գումար	882,550	02
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏՔ		
Հաստատուն պարտք	5,064,888	64
Երերուն պարտք	1,394,417	10
Գումար	6,459,306	10
ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՑԼՔ		
Էվգաֆը Հիմայուն	55,250	
Սիւրէյի »	48,118	95
Ցիմարանոց	6,193	
Զինուորական հանդստարան	180,245	34
Հրաժարեալ եւ հանդիսեան կոչուող քաղաքային և այլ պաշտօնէից	331,560	58
Թիմար, զիամէթ և այլն	123,115	42
Եւ տրուած դրամներ	5,000	
Գումար	749,484	29

ՉԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏՈՒՆՔ		
Սպարապետի Դուռ	4,489,697	60
Ծովային	546,209	48
Թնդանօթարանի	462,176	39
Ոստիկանական	1,013,944	30
Գումար	6,512,027	77
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏՈՒՆՔ		
Եպարքոսական Պետական Խորհրդոյ և Ներքին գործոց, ծերակուտի, հաշուակալութեանց դիւան, Շէյխ իւլ Իսլամի դուռ, քաղաքային առողջապահական ժողով, հեռագրական ու թղթատարական, ոստիկանական, արտաքին, դատական, կրօնական, կրթական, առեւտրական և հանրօգուտ շինութիւնք, երկրագործական, մաքսային, կալուածական պաշտօնատունք և Իտալէի Մախսուսէ, Էրէյլի	3,826,043	34
Ընդհ. գումար	18,429,411	52
ԿՇԻՌ		
1313ի ընդհ. հասոյթք	18,511,323	99
» » ծախք	18,429,411	52
» Յաւելեալ հասոյթ	81,912	47

15 դեկտ. 1312

Եվրոպական Նախարարութեան ընդհ. հաշուակալութիւն

(Մանրամասնութիւնք վաղը)

ՈՍՏԻԿԱՆ զինուորներու պաշտօնատունը ոստիկան զինուորներու կանոնագիր մը ներկայացուցած էր Բ. Դրան։ Պետական Խորհուրդը, յիշեալ պաշտօնատան հաշուակալ Թահսին պէյը հրաւիրելով, հարկ եղած քննութիւնը կատարած է այդ կանոնագրի մասին։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ Պանքի Ընդհ. տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ շաբաթ օր Եվրոպական պաշտօնատունը երթալով Եվրոպական խնդիրներու վրայ, խորհրդակցեցաւ Վսեմ. Նախարարին հետ։ Կիրակի օրն ալ, յիշեալ պաշտօնատունը դնաց ու տեսակցեցաւ Վսեմ. Նախարարին հետ, որ յետոյ Բ. Դուռը երթալով, ներկայ գտնուած է Նախարարաց խորհուրդին։

ՀԱՄԻՏԻԷ հեծելազօրքի դունդերը 6—7 ամիսէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուէին։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, երեկ մեկնեցան Պոլսէն, մէկ մասը Խէկենտէրունի, միւս մասը մասը Տրապիզոնի ճամբով։

ՎԱՆԻ նախորդ կուսակալ Վսեմ. Ահմէտ Նազըմ փաշային անպաշտօն վիճակի ամսաթոշակ յատկացաւ 6000 ղրուշ.

«ՍԱՍՏԷԹ» կ'ըսէ թէ, ծանօթ նահանգներուն ընդհանուր պաշտօնեաներուն և պաներուն պարտականութիւնը գծող կանոնագրի մը նախագիծը մատուցուած է նախարարաց բարձր խորհուրդին։

ԵՎՏԻԴՈՒԼԻի և շրջակայից իմամները եւ մոխթարներն խնդրագրով մը իմացուցած էին Տէֆթէրխանէի վերատեսչութեան թէ. Ֆէրուզ և Էրնէզուլ համար պատրիարքարաններէն տրուած զեկուցագրերը իրենց ցոյց չեն տրուիր որով երբեմն սխալներ կըլլան։ Կը խնդրեին որ այսուհետեւ այդ կարգի զեկուցագրերը իրենց ցոյց տրուին։ Ասոնց խնդրանքը ընդունուած ու ըստ այնմ տեղեկագրուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ՏԷՐՁՕՁԻ ջուրի ընկերութեան կողմէ նախնական գործողութիւններու համար Եւրոպացէն բերուած գործիքները կայս. Իրատէի մը համաձայն մաքսէ զերծ պէտք է ըլլան։ Արդ ընկերութիւնը մեծ խոզովակներ և ուրիշ գործիքներ բերել տուած է, որոնցմէ կուզուի մաքս առնել։ Ասոր վրայ դիմած է հանրային շինութեանց նախարարութեան, որ այս մասին գրած է առոր անկ է։ Հարկ եղած քննութիւնները կատարուելով տեղեկագրուած է Մեծ-Եպարքոսութեան՝ թէ ընկերութեան խնդրանքը կանոնի համաձայն չէ որով չընդունուիր։

ԹԻՐՃԻՄԱՆԸ ՀԱԳԻԴԱԹ կ'ըսէ որ իրենց խմբագրատունը եկած գերմանական եւ աւստրիական թերթերուն ամենքն ալ նոյնութեամբ արտատպած են այն պաշտօնական զեկուցումները որ կը վերաբերէին Թէվֆիկ փաշայի Հաշուեքննիչ Ատեանի նախագահ անուանուելուն եւ Հօրանի տիւրղիներուն զսպուելուն։

Այդ թերթեր կըսեն որ այս որոշումները պայծառ ապացոյց մ'են թէ Նորին Կայս. վեհափառութիւնը որ ստիճան կը փափաքի բարենորոգումներ ընել։

ՆԱՀԻԷՆԵՐՈՒ միւսիր եղած պաշտօնեաները խնդրած էին որ, իրենք ալ, Կայս. Միւլքիէ վարժարանի երկրորդական մասին ու Կայս. լիսէն շրջանաւարտներուն նման, քննութիւն անցնելով, կարենան գայմագամի ստիճանին բարձրանալ։ Խնդիրը յանձնուած է Պետականխորհուրդին որ կարծիք յայտնած է թէ այդ խնդրանքը ընդունելի չի՛նար ըլլալ քանի որ Կայս. Միւլքիէ վարժարանի կանոնագրին համաձայնմի միայն այդ վարժարանի շրջանաւարտները կրնան գայմագամ ըլլալ։

Վակտրան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Դեկտ. 16,28 1896

Անուանումն. եւ Վճարեալ		Թուականը	Առուտուր	Արժեմոգ.	Ընթացիկ Գիներ
100		1881	Քոնսոլիտ A	1 %	— — —
100			» » B		— — —
100			» » C		— — —
100			» » D գոցուած		22 20
400			» » D բացուած		22 20
100			» » D միջօրէ		— — —
100		1870	Բում.եկեղ. գոցուած		102 —
Ֆր. 500			Բում.եկեղ. բացուած		102 —
Անկ.	Վճր.		Բում.եկեղ. միջօրէ		102 —
20	10	1890	Օսմանիէ 4 %		71 —
22	11	1869	Քրէյտի ժէնս. ոսկ.		7 17
10	5	1872	Օսմ. Ամ. տր Ն. Լ. Վ.		3 02
140	140	1878	Լաւրիումի		— — —
500	300	1889	Անատոլուի (Բժկ.	3 %	— —
500	500		Երկաթուղիք (Պրկ.		— — —
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժկ.	30 %	—
500	500		Թրամուէյ (Պրկ.		186 —
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի		13 35
1.40	1.40	1892	Օսմ. Միկրէպ 6 %		1 28
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովագրն. Ընկ.		3 95
500	500	1882	Զրի Ընկ. Տէրբոս		242 —
Քարափներու բամբակեղէնց գին					155 —

ՕԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԻՐ ՎՐԱՑ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատ	3	95 —
1 ամսուան համար		—
1 օրուան համար	1	75
Ռիքրոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	—
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	109	12 —
Փարիզ » Ֆր.	23	
Վիեննա 3 օրուան Ֆիորի.	10	87 ½
Երլին չէք Մարք.	18	57 ¼
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	00
20 Ֆրանկոց	87	48
20 Մարքոց (Գերմանական ոսկի)	108	00
Քրիմից	51	10
Բուլղ Պղնձադրամ	8	56
Մէճիտիէյ	108	14
Մանր արծաթ	— —	—
Մէճիտիէ	— —	—
Ոսկի Հալամիոյ Մանրադրամ Տէրբոս	— —	—

Դերձակ վաճառական

ՓԷՇՏՄԱԼՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահնէ-գաբու, Համիտիէ Թիւրպէսիի ճիշդ դիմաց Թիւ 21

Ճաշակի տէր անծանցմէ գնահատուած այս զերծակ-վաճառատունը, որ երկար ատենէ ի վեր հռչակ հանած է իր ծախած կերպասներուն ազնուութիւնովն ու կարած հագուստներուն վերջին ծայր ձեւաւորութիւնովը, հասարակութեան աւելի եւս օգտակար ըլլալու եւ իր յաճախորդներուն ամէն նորաձեւութեան համեմատ հագուստ կարենալ հագուցնելու համար, Գաղիական եւ Անգլիական վաճառատուններուն հետ կնքած պայմանագրութիւններովը, թէ գոյնի եւ թէ գործուածքի մասին առաջին անգամ հրապարակ եկած նորաձեւ ապրանքներէն միշտ ճոխ հաւաքածոյ մը կստանայ։ Իր վաճառատան մէջ պաշտօնավարող զերծակներէն իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ, որոց գլուխը կը գտնուի Պազար Միլիքէրի նախկին Մագազինարը Մ. Պաճ։

Ջերմապէս կը յանձնարարենք այս վաճառատունը, ճաշակի տէր անծանց։

558 37—48

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 23 Դեկտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնխկ. Ֆր.	—	—
» » C »	— —	—
D (Բացուած »	—	—
D (Գոցուած »	20	55
Բումելիի երկաթուղի »	102	50
Բրիսրիզ »	430	—
Մաքսային Պարտաթուղթ »	462	—
Օսմանիյէ »	314	—
Ռէժիի Բամբեղուղթ »	314	—
Պանք Օթոման (անուանին.) »	534	50
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	102	50
» » 4 ½ % »	105	85
» Իտալական »	—	—
Քրէյտի Լիոնէ »	565	—
Քրէյտի Ֆոնսիէ »	— —	—
Քոնսուլատ տ'Էսբանգ »	— —	—
Սուէզի Բամբեղուղթ »	— —	—
Եգիպտական Միացեալ »	534	—
Զէր Լոնտոնի վրայ »	25	235
ՎԻԵՆՆԱ 23 Դեկտեմբեր		
Բումելիի երկաթուղի Ֆիորին	51	87
Օսմ. Ռէժի »	153	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	119	95
» Փարիզի »	— —	—
ԼՈՆՏՈՆ 23 Դեկտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A և. Ո.	65	—
» » B »	31	75
» » C »	—	—
D (Բացուած »	20	37
D (Գոցուած »	20	37
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % Երշխրեալ.	— —	—
» » 1894 3 ½ % Եգպ. Հրկ.ով	— —	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	11	96
Այտընի երկաթուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	104	75
Առանձնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտ »	111	00
Գուլկար. Փոխառ. »	95	25
» » Նոր 6 % »	—	—
Ռանթ Հելլենական 5 % 1881 »	28	50
» » 5 % 1884 »	28	50
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	400
ՊԵՐԼԻՆ 23 Դեկտեմբեր		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Բումելիի երկաթուղի »	102	50
Անատոլուի երկաթ. ¼ Պրկգ. »	-	-
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	170
» Փարիզի » 3 ամիս	— —	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	— —	—

ԳՐԱՏՈՒՆ

Պ. ՊԱԼԵՆՑ

20 Զատիկէն ետքը Եօթներորդ Կիրակի 20

Կը ծանուցուի թէ՝ սոյն գրատունն վերջին սարիներս բազմաթիւ նորանոր հրատարակութիւններով ճոխացուցած է իր գրոց տեսակներն, ընդարձակած է իր գործառնութեանց շրջանակն եւ վայելած վստահութեամբն ալ կեդրոն եղած է հրապարակիս վրայ ծանօթ հեղինակաց գործերուն։

Հետեւաբար գրատունս դիմել կը հրաւիրուին Արգոյ հասարակութիւն, նոյնպէս դպրոցական վարչութիւնք, որոնք դժուարութիւն չպիտի կրեն իրենց փնտռած տեսակները գտնելու կարեւոր դեղչերով։

Դաւառական յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ԱՐՄՏԻՒՔ

Յորէն. — Այս շաբթու մէջ հասան 43,400 քիլէ։ 7600ը Էտիրնէի և շրջակայից կակուղ ցորեն, 3000 քիլէ գանագան տեղերու կարծր ցորեն, 8000 քիլէ Սեւ Ծովի կակուղ ցորեն. 5000 քիլէ կիրքա, 3000 քիլէ Պալչըզի ցորեն և 16,800 քիլէ Անատոլուի ցորեն՝ երկաթուղիով եկած։

Հրապարակին վրայ տրամադրելի կայ 7000 քիլէնոց երկու բեռ. Պալչըզի ցորեն։

Այս շաբաթ Ջազայքներուն 5000 քիլէ կիրքա յանձնուեցաւ։

Այս շաբթու մէջ ծախուեցաւ 7600 քիլէ Էտիրնէի կակուղ ցորեն (58 լիպրանոց) քիլէն 17½ և 17 ղրուշի, 16,800 քիլէ Անատոլուի կակուղ ցորեն (58 լիպրանոց) 14¼, 14¾, 15¼ 15½ ղրշ.ի 8000 քիլէ Սեւ Ծովի կակուղ ցորեն (57 և 58 լիպրանոց) 14էն 15 ղրուշի, և 3000 քիլէ գանագան տեղերու կարծր ցորեն՝ օխան 27 և 29 բարայի։ Հրապարակը հանդարտ է, գնողները հաղուագիւտ են, տներուն մօտենալուն համար։

Հաճար.—Գինը կը մնայ օխան 18 փարա, խնդրանք չկայ։ Տրամադրելի չկայ։

Եզիպտացորեն.— Վաճառում չկայ, գինը ինկած է օխան 15 փարայի։

Գարի.— Տեղային սպառման համար ծախուեցաւ 6000 քիլէ Դանուբի գարի, քիլէն 9¾ ղրուշի, և 2000 քիլէ Անատոլուի գարի 9⅓ ղրուշի։ Հոս աւելի խնդրանք կայ, սակայն գիները տկար են։ Ռումէլիի գարին կը խնդրուի քիլէն 9½ ղրուշի։ Արտածման մասին, նշանակելի բան մը չկայ։

Վարսակ.—Վաճառում եղած չէ, հրապարակը բաղդատմամբ տկար է։

Կորեկ.— Վաճառում եղած չէ։ Գինը ինկած է։

Կանեփի հատ.—Աղէկ տեսակ է, 100 պարկ Ֆագա ծախուեցաւ՝ օխան 42 և 42½ փարայի։ Հրապարակը հաստատ է։

Կտաւատ.—Արտածման համար ծախուեցաւ 500 պարկ, Մարմարայինը 40½ և 41 փարայի, Սեւ Ծովինն 38 և 38½ փարայի։ Հրապարակը հաստատ, խնդրանք կայ։

Խաշխաշ հատ.— Նշանակելի գործ մը չեղաւ։

Սոսամ.— Տեղային սպառման համար ծախուեցաւ 200 պարկ Մէրսին՝ օխան 77 և 78 փարայի։ Արտածման համար 300 պարկ Մէրսին ձեռքէ եղած է օխան 72 և 73 փարայի։ Խնդրանքը սահմանափակ է. գինը տկար։

Լոբի.—Այս տեղի համար ծախուեցաւ 120 պարկ Դանուբի ապրանք՝ պարկը 115 ղրշ.ի, 200 պարկ Սէլանիկի՝ 220 ղրշ.ի և 180 պարկ Սեւ Ծովի՝ 110 ղրշ.ի։ Արտածման համար ծախուեցաւ 200 պարկ Օրտուի, ստկուած տեսակէն, պարկը՝ 98 և 100 ղրշ.ի։ Հրապարակը տկար է։

Սիսեռ.— Այս տեղի համար ծախուեցաւ մօտ 200 պարկ։ Անատոլուի տեսակը օխան 28 փարայի։ Ռումէլիինը 40էն 45 փարայի։ Հրապարակը լաւ բռնուած է։

Բակլայ.— Տրամադրելի չկայ։

ՆԵՐԱՄՄԱՆ ՆԻԹԵՐ

Ալիւր

Շաբթուս եկաւ մօտ 11900 պարկ. 1300 պարկ Օտէսա, 2000 Սէվաստոպոլ. 2000 Վառնա, 600 Սէլանիկ. 6000 Իսրայիլ։ Հրապարակը հանդարտ էր, սակայն գործերը բաղդատմամբ աւելի լաւ եղան քան թէ անցեալ շաբաթ գիներու վրայ եղած զիջողութեանց համար։ Ջազայքներու մէջ և ի Մոտհանէ գտնուածը կը կարծուի 55000 պարկ գանագան տեղերու ապրանք։ Լաւ տեսակ Օտէսայի ալիւրները այնքան կարեւորութիւն չունեցան, երկրորդականները քիչ մը ծախուեցան 81էն 84 ղրշ.ի։ Իսրայիլի ալիւրներուն խնդրանք եղած է, սակայն գինը 3 ղրշ. ինկած է լաւ տեսակներէն, իսկ երկրորդականներէն 6 ղրշ.ի անկում կայ։ Սէլանիկի ալիւրները 75 ղրուշի ծախուած են, տեղայիններէն ալ շատ կը ծախուին։

ԴԱՂԹԱՐԵՐԻ

Շաբաթս եկաւ 1796 պարկ Ռուսական, 2760 պարկ Թրիէսթէի շաբար, և 1210 փոքր սնտուկ՝ Թէյի շաբար։ Ծախուեցան 3000 պարկ Թրիէսթէ՝ կենդինարը անխտիր 83 84 ղրշ.ի. 800 պղտիկ սնտուկ Թէյի շաբար՝ սնտուկը 88 ղրշ.ի. և 1800 պարկ Ռուսական շաբար՝ կենդինարը 73 ղրշ.ի։ Հրապարակը լաւ է, գիները հաստատ են. բարձրացումի ձգտում կայ։

Սոխ.— Եկաւ 1100 պարկ։ Մեծաքանակ ծախուեցաւ 1100 պարկ որ ձեռքէ ելաւ, 100 օխան 8, 60էն 11,60 Օսմ. ոսկի։ Հրապարակը բռնուած է, ստորին տեսակները չկան։

Բրինձ.— Եկան 8000 պարկ Ռանկուն, 300 պարկ Բիղոն. և 2000 պարկ Եգիպտական։ Ծախուեցաւ 2000 պարկ Ռանկուն՝ պարկը 112 ղրշ.ի. 200 պարկ Բիղոն 56 ֆրգ.ի և 1000 պարկ Եգիպտական՝ 72էն 80 ղրշ.ի։ Խնդրանքը շատ է։ Ռանկունին գիները տկար են և միւսներունը հաստատուն։

Սիպէրիական կարագ (Սիպիր եաղը).— Բնաւ չեկաւ, գործերը քիչ մը սահմանափակ են. գիները չեն փոխուած։

Պղպէղ.— Նշանակելի փոփոխութիւն չկայ։

Մէխակ (գարանֆիլ). — Հրապարակը կայուն է։

Մոմ.— Եկաւ 1000 սնտուկ Ֆուրնիէ։ Ծախուեցաւ 600 սնտուկ Աբօլոն՝ սնտուկը 44 և 45 ղրշ.ի և 500 սնտուկ Ֆուրնիէ 47 ղրշ.ի։ Խնդրանքը քիչ է. գիները աւելի տկար են։

Բաղեղ.— Եկաւ 9000 սնտուկ Ռուսական։ Թրանսիթը կարժէ սնտուկը 23½ ղրշ։ Գիները առջի բարձրացումը կորուսած են. հրապարակը տկար դոցուեցաւ։

Ապակի. — բնաւ չեկաւ խնդրանք քիչ կայ։

ՄԵՏԱՂՆԵՐ

Երկաթ.—Այս շաբթու եկաւ մօտ 650 թոնօ։ Ծախուեցաւ 400 թոնօ, թրանսիթով ղրկուածն ալ մէջը։ Հրապարակը լաւ էր. բաւական գնող կային, որ մօտ 250 թոնօի գործ ըրին։ Գիները հաստատ են։

Պողպատ.— գործ չեղաւ այս շաբթու մէջ։

Անագ.— Եկաւ 25 տակառ։ Մօտ 9 տակառ ձեռքէ ելաւ՝ կենդինարը 460 ղրշ.ի։ Հրապարակը հաստատ է։

Թէնեկ. — Եկաւ 200 սնտուկ։ գիները շատ հաստատ։

Պղինձ.—Մաս մը եկաւ, սակայն կարեւոր վաճառում մը չեղաւ։

Զինկօ.—Բնաւ չեկաւ. վաճառումը՝ միջակ, անփոփոխ գներով։

ԱԼԲԱԼ

Եկաւ 116 տակառ, 8 տակառ Օլատօֆքա, 12 տակառ Զօթօքվից, 96 տակառ ռումանական։

Ծախուեցաւ 15 տակառ Օլատօֆքա՝ 46 օխան կանխիկ մէկ օսմ. ոսկի. 12 տակառ Զօթօքվից՝ 51 օխան մէկ ոսկի. 56 տակառ ռումանական՝ 51 և 52 օխան մէկ ոսկի կանխիկ։ Եկածին գնող կայ, սակայն գիները դժուար կը պահուին։

Լ. Ն Ի Ի-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ՐԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԵԱՆ Յ'ԵՐՈՊԱ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ զ'Իթալիէն. 1,3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845Ի ՀԻՄՆԵԼԻ Է ԿԷՐ

Ապահովագրութեանց վճար. 1 Մէջ՝ 123,000000

1895Ի ԴՈՒՐԵՐԸ

Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնը	661,000000

1896 յունուար 1

Ուանդը եւ անշարժ կալ. Յ'Եւրոպա	10,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	124,00000
Արդի ապահովագրութիւնը 1 Մէջ՝	141,000000

ՏՕՆԵՐԻՆ ԱՊԱՀՈՎԵՑԷՆ

Շահաբաժիններու բարդմամբ եւ ապահովագրեալներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։

ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ (եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ *ի մասին բնակութեան եւ ուղեւորութեան.*

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ՝ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՆ Է Թ՝ԷՐԷ

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕՀ եւ ԸՆԿ.

Վայվոտա փողոց, Վէթալիս խան, Ղալաթիա

ԱԶԴ

ՑԱԿՈԲ Էֆ. ՍՈՒՐԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իւր Խավեար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէբօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Զիւլֆարի փողոց Եուսուֆ Իզզէտտին խանի ներքեւ թիւ 2 մթերանոցն։

Ցիշեալը արժանացած է Օսմանեան Իֆթիխարի և Զիքակոյի ու Պուլկարիոյ առաջին արծաթ Միտալներու։ Սոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր շինած Քարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի. մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քաշով և չիշով։ Նոյնպէս բազքը խաղողէ եկած Մաստիքա և Քարթալի հիպրէի Տիւղ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։

556 47—50

COMP RUSSE

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Բշ. 16/28 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 17/29 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով

Դշ. 18/30 Սուրհանդակ դէպի Փորը-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 18/30 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Հշ. 19/31 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր 20/1 Ազեքսանդրիոյ Սորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.—Դեկտեմբեր 17 29, երեքշաբթի օրը Կ.Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գաղղ շոգենաւին 562

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԶՆ և ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ-ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ դէպ Եւրոպա

Մինկրիլի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի դեկտեմբեր 29ին (Ը. Ե.)

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

575 *Մասնաճիւղ փողոց Թ. 10*

ՁԱՐՄԱՆԱԼԻ ԵՒ ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Նման զարմ մը, որ գիշեր ատեն կը կողոպտէ մեզ, այս հիւանդութիւնը մեր վրայ կը յարձակի ծածկարար։ Անկէ բռնուողները կուրծքերնուն եւ կողերնուն մէջ, երբեմն ալ կոնակին ցաւեր կիմանան։ Ջանձրոյթ եւ քընանալու պէտքը կը զգան. իրենց քերնին համը զէշ է, մանաւանդ առտուն։ Ակռաներն տեսակ մը մածուցիկ բոսով կը ծածկուի։ Անտրժակ չունին։ Հիւանդը ստամոքսին վրայ ծանր բեռ մը կը զգայ, երբեմն ալ տեսակ մը տկարութիւն։ Աչուքները մարած են, ձեռքերն ու ոտքերը ցուրտ ու թաց։ Մի մը ժամանակ ետքը հազ մը կը սկսի, նախ չոր, բայց քիչ քիչ կենաց մաղասով խառն։ Յետոյ կը սկսի գիւղարտորոյ. բարկացում, նեղսիրտ բլալ։ Եթէ մէկէն ի մէկ ոտքի ելլէ, գլուխը կը դառնայ։ Պնդութիւն կունենայ. երբեմնմարթը կը տաքնայ ու կը չորնայ. արիւնը կը Ջանձրանայ ու կը դանդաղնայ, աչքին ներվկուցը գեղնորակ գոյն մը կառնէ. մէզը կը քիչնայ։ Ապա կը սկսի կերածը փսխել, որուն կը յաջորդէն սրտի բարախիւններ. տեսողութիւնը կը տկարանայ, ինքզինքը յոգնած ու տկար կը զգայ։ Կ'ըսուի թէ մոդովրդեան մէկ երրորդը այս հիւանդութեան մէկ ծուէն վարակուած է։ Բժիշկները շատ անգամ սխալած են անոր բնութեանը վրայ։ Ոմանք լեարդի հիւանդութիւն կարծած են, ոմանք անմարսողութիւն, ոմանք փայծաղի հիւանդութիւն եւ այլն. բայց անոնց գեղերը երբեր չեն յաջողած։ Հիմա գտուած է «Մայր Սիկիլի Բուժիչ Օշարակը» որ այս հիւանդութիւնը կատարելապէս կը բուժէ։

Կեղծերէն զգուշանալ.

Կը ծախուի Եիւբսէք Դալտրըմ, Վայվոտայի բով թիւ 85 եւ 97 Թուրքիոյ համար միակ գործականն է։ Լտմանտ Թարուանայի անգլիական ընդհ. մթերանոցը 605

L'ANCRE ԼԱՆՔՈՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԴՈՒՄԱՐ **133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ**

1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ԱՀԱՐՈՒԱՆՔ ԴՈՒՄԱՐ **206 ՄԻԼԻՈՆ**

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, նախագահ
» Թեոդոլֆ Հոթոս, գեր-նախագահ
» Ժոզէֆ Հոթոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քոյսման Նաբօ » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսմէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՌ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԻԼ ՊՕՆՏԻ
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՔԱԷԼ ՏԷՐ ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօշմանօղլու խան Թիւ 7,
563

SUN ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զէնիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօհն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մեներաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զէնիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չնանչցողներ գայթակղեցնելու կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զէնիներուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօհն Նօվիլ եւ որդւոյ գործարանին արտադրութիւնն այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն դնել զէնիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ միրուտներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որ կը հաստատեն Միլներ։ դրամարկղներու տեղուտիւրիւր։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգայներ, պատառամաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առաջի բլուրէ դգայներ, պատառամաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրներ, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրանցներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորականաց յատուկ կոնակներ, բոքիայի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնքի կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

564

ՆՈՐՈՒՂԵՑՈՑ

ՄԷՍԱԺԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ Ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարձին հանդիպելով ի Հալը)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ աբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրի 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաթաբօլօ, (փոփոխակի ալամաղա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէպէ-Ագաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հալը, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ աբաթ, Տարտանէլէն, Տէպէ-Ագաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամպաքէն փոփոխակի Քաթաբօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 3էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւերը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնին դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն մեկնելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Լարնաքա) Պէրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Ալեքսանդրիա, Մարսիլիա գնող նաւերանցներն) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէրութ, Բոր-Սայիտ, Ալեքսանդրիա, Մարսիլիա։

ՕՏՏՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍԿԻ ԳԾ

Ուղղակի երթեւեկ կնամեայ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Տիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբոլ, Պօրթսայտ, Մէնչէսթրսիանդ և Սէ— Ծովէ Գլէ— Բոնոդ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամիլս	3000	Թիպս	2500
Անսիս	3000	Նէրմիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրս	2250
Ֆարոս	3000	Մէֆինս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիսնիս	2500	Կելէյն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՀ և ԸՆԿ
Ուէթոլ խան
ՃՃԷՅՄՍ ՄՍՈ և ԸՆԿ.
568 31. Ռէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՔՈՒՆԱՐՏ (CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԻՆ

Ոչ-ոչ-ը երկ— անգամ կը բռնէն Լիվրբուլ և Սէ-Ելէյ դէջ—

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Պոմնիտ	4581
Եղրուբիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ապլաս	2393
Բաւոնիա	5587	Մարակոսա	2166
Մէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէբրո	2143	Մորոքքո	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատ'ա խան, թիւ 401
Գալաթիա 571

Արտօնատէր Կ. Ս. ԻԻԹԻՐՃԵԱՆ

ԱՅԷՐԻ Զէրի բէֆթօրալ

ԱՆԶԱՒԴԱՆԱՆ

Շուտով բուժելու համար

Հարբուխը, հազը, էնֆիլիէնցան եւ կոկորդի ցաւերը

Ամենէն սաստիկ հազը կը բուժէ, բորբոքած թոքանթը կը կակուղցնէ եւ հանդարտ քուն մը կուտայ։ Կեղծմաշկի, կապտատ հազի, կոկորդի ցաւերու եւ բոլոր այն թոքային հիւանդութեանց համար, որոց ենթակայ են երիտասարդները, ամենէն ազդու դեղն է

ԱՅԷՐԻ ԶԷՐԻ ԲԷՖԹՕՐԱԼԸ

որ մեծազոյն վարձատրութեանց արժանացած է աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ։

Կը գտնուի դեղարաններու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Պ. Էտմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եիւբսէք Դալտրըրմ, Վայվոտայի պահականոցին մօտ։ 604

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՃ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1896 Հոկտ. 1էն սկսեալ մինչեւ ցնոր անօրինութիւն

(Բոյլ կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղերէն

Կոմուրջ ելնող շոգենաւոց երթեւեկումն

ժ. Վ.		Թ.
2 —	Ենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ. Ենք. Պօյժ. Ր.Հիսար պիտի հաղորդակցի	46
2 35	Ր.Ա.Դ.Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. պիտի հաղորդակցի Պէշիկ.	40
3 —	Ենմ.Մզպ.Պէօր.Թրպ.Պէյր.Բշ.պահ.Զպգ.Դնլ. Ա. Հսր. Գնտ. Պէշ. (Ր. Հիս. հաղորդակցելով Ուր-ները Վնթ. Զնկ- Պէյլ-Գգկ-	43
3 15	Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Սթն.Միր. Պօյ. Ր. Հս. (Ր.Հ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Պէպ. Պշբ. Ուր.ները Արն. Դրչ. Օրթ. Պէշ.	38
4 35	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Սթն. Մրկ. Պօյմ.Ր.Հ. Պէպ. [Պէպէրի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի) Պէշ. (ուր-ները Արն. Դրչ. Օրթ.	33
5 35	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենք. Իսթ. Գանլ. Պօյմ. Ր.Հիս. Պէպ. Արն. Դր չշ. Օրթ. Պշբ.	45
6 45	Ենմ. Մզպ. Պէօյբ. Թարպ. Պէյզ. (Պէյզօզ Զիր-զար շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Ենք. Մրկ. Ր.Հս.Պէպ. Արն. Դրչ.Օրթ. Պշբ.	21
8 —	Ա.Ր.Գվ. Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ.Ենք. Սթն. Մրկ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Դրչ.Օր.Պշբ.	28
10 15	Ենմ.Մզպ.Պէօյ. Թրպ .Ենք. Մրն. Ր. Հ. Պէպ. Արն. Օրթ. Պէշկ.	32

Եէնիքէյ-ղէն Կոմուրջ ելնող շոգենաւ

2 05	Ենք.Սթն.Մրկ.Պօյմ. Ր.Հ. Պէպ.Արն. Դրչ. Օրթ.Պշբ.	45
3 15	Ենք.Սթն.Մրկ.Պօյմ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Դրչ.Օրթ. Պշբ.	18

Պէպէյէն Կոմուրջ ելնող շոգենաւ

2 —	Պէպ.Արն.Դրչ.Օրթ. Պշբ.	32
2 30	Պէպ. Արնվ. Դրչ. Օրթ. Պէշբ.	45
2 50	Ր.Հ.Պէպ.Ասնվ.Դրչ.Օրթ.Պշ.	19
3 45	Պէպ.էն Արնվ. Դրչ. Օրթ Պշբ.	18
4 30	Պէպ.Արն.Դչ.Օթ.Պշբ.Գպշ. ուրբ. գատ	19
5 30	Պէպ.Արնվ.Դրչ.Օրթ.Պշբ. բացի ուրբաթէ	40
10 25	Պէպէրէն ուղղակի կամուրջ	43

Աւելան Եէնիքէն Կոմուրջ ելնող շոգենաւ

2 —	Գնտ-Վնթ-Զնկ-Պէյլ-Գգկ-	32
2 —	Պէյզ-Բշպ.Զպգ-Գանլ-Ա-Հիս- Գնտ- Վանթ. (Վանթր- կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ-Պէյլ-Գգկ-Պէշ.	44
2 35	Արնվ. Վնթ- Զնկ- Պէյլ- Գգկ- Պշբ- բացի Ուրբաթէ	21
2 45	Պէյզ-Բշպ-Ենք. Դանլ-Պօյմ-Ր-Ա-Հ-Գանտլ. Արն-Զնկլ-Պէյպ.Օրթ-Գգկ.Գապ-	22
3 15	Գգկ- Իսկ- բացի ուրբաթէ	42
3 35	Վանթ. Զէնկ. Պէյէրպ. Գուգկ. Պէշ.	32
3 30	Պէյբ • Բշպմ • Զպգ • Գնլմ • Ա • Հ • Գնտլ • Պշբ • (Ա • Հ • պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Վնթ Պէյրպ • Գգկ • Պշբ •	43
4 05	Ա • Հ • Գնտ, • Վնթ • Զնկ • Պէյլպ • Գգկմ • Գգկ• Սկտ• բացի ուրբաթէ	46
5 05	Պէյզ.Բշպ.Զպգ-Գնլմ.Ա.Հս.Գնտ. (Ա.Հ.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ.Պէյլ-Գուգ• Պշբ.	44
5 40	Վնթ.Զնկ.Պէյլ Գգկ• Պշբ. բացի Ուրբաթէ	43
7 15	Պէյբ-Ենք-Զպգլ-Գնլմ-Մրկ.Ր.Ա-Հս- Գնտլ-Արն.Վնթ.Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գգկ- Պշբ. Հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշբ. հանդիպելէ զատ Իւսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	22

9 —	Պէօյբ-Թրպ-Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.	18
10 15	Պէյգ-Ենք-Գնլմ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլպ.Պշբ.	19
10 20	Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը 10 50ին	33
10 40	Գուգկ.է Գպ. բացի Ուր.	42
11 10	Գգկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	41
11 10	Վնթ.էն » » » »	21

(Բոյլ կիրակի օրերէն) Կոմուրջէն Եւրոպական եղերէ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

3 —	Պշբ.Օրթ.Դրչ.Արն.Պ.Ա.Ր.Հ.Մրկ.Ենք.Թրպ. Պէօյ.Մզպ.Ենմ.	33
2 35	Գապ. Պշբ. Գգկ- Օրթ. Պէյլ- Զնկ- Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ-Միրկ-Ենք-Բշպ- Պէյզօզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.	21
4 —	Պշբ.Օրթ.Դրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյմ. Սթն. Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ։	45
4 30	Պէշ.Օրթ.Արվ.Պէպ.բացի ուրբաթ օրերէ	40
5 15	Գապ.Պշբ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնթ.Արնվ.Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլմ.Զուպուզ.Բշպ.Պէյգ.	22
6 —	Գապ.Պշբ.Օրթ.Դրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենք. Պէյգ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվգ.Ներ	38
7 —	Պշբ. Գգկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյմ.Գնլ.Ենք.Պէյբ • Թրպ.Պէօյ։	18
8 30	Պշբ.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.Ենք. Թրպ. Պէօյ• Մզպ. Եէնիմահալէ	32
9 45	Պէշ.Օրթ.Դրչ.Արն.Պէպ. [Պէպէրէ Եէնիմ, գացող շոգենաւ Նեհետ պիտի հաղորդակցի	43
10 5	Պշբ.Պէպ. Ր.Հս. Պօյմ,Միրկ,Սթն,ենքԹրպ, Պյբ.Մէս.Ենմ.(ուրբաթ օրերը Օրթ.Արնվ)	40
10 55	Պէպ.Ր.Հս.Պօյմ.Միրկ.Սթէն. Ենք. Թրպ. Պէօյբ.Մէզ• Ենմ.	38
11 30	Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ. (Ենք.է Պէօ բ գացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով	43
11 40	Պէպ.Ր.Հիս.Պօյմ.Միրկ. Սթն Ենք-	45

Կոմուրջէն Պէպէյէ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

3 30	Ուղղակի Պէպէբ բացի ուրբաթները	19
10 35	Պշբ.Օր.Դրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյմ. Գգկ.Ենք. Բշպ.Պէյգ. բացի Ուր	25
11 15	Գապ.Պշբ.Օրթ.Դրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ. Պօյմ. Ենք.	18
11 45	Պշբ.Օրթ.Դրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	19
12 15	Պշբ.Օրթ.Դրչ.Արնվ.Պէպէբ.	32

Կոմուրջէն Ասիական եղերէ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

3 5	Պշբ • Զնկ • Վնթ.	32
3 20	Իսկ.Գգկ Պէյլ.Զէնկ.Վնթ.Գնտլ.Ա.Հ. Գնլմ. Զպգ• Բշպ. Պէյզօզ	44
3 30	Կամուրջէն ուղղակի Ա.Հ.բացի ուրբաթէ	46
5 —	Պէյլ-Զէնկ.Վնթ. ուր. բացի ուր.է	43
8 45	Պշբ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնթ-Գնտ- Ա.Հ. Գնլմ. Զպգլ.Բշպ-Պէյգ.	19
9 30	Պշբ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնթ.Գնտ.Ա.Հիս ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը	33
10 15	Իւս, Գուգ.• բացի ուր.է	42
10 20	Պշբ. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգ. Մէզ. Ր.Ա. Գավգներ	46
10 30	Պէշբ. Պէյլ. Զէնկ. Վանթ. Ուրբ.ները 20 վրկն.վերջը Գգկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյմ. Գնլմ.ենք.Բշպ-Պէյգ.	21
10 50	Իւսկտ.Գգկ. բացի ուրբաթէ)	41
11 20	Պշբ.Գգկ.Պէյլ. Զէնկ. Վնիր. Գնտլ. Պէպ. բացի ուրբաթէ	33
11 20	Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ.Բշպ.Պէյ.Ուրբ. օրերը Գուգկունմուզ	44
12 —	Պէշբ.Գգկ.Պէյպլ. Զնկ.Վանթ	21

Իրիկունները 10,15ին Պէյզօզէն եւ 10,10ին կամուրջէն մեկնող շոգենաւներուն մէջ ճամբորդները անհանգիստ բնող բեռեր, օրինակ՝ խարար, մեծ սնուկ, տուզինայով ամոռ, պարկ, եւայլն չեն ընդունուիր։ Իրիկունները կամուրջէն մեկնող վերջին շոգենաւներուն մէջ ալ բրաւ բեռ Չընդունուիր՝

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կոմուրջ	Կոմուրջէն	Իւսկիւտար
	6 50 Պէշիկ.		
			6 25 Պշբ.
			7 35
2 —			7 40 »
2 30			8 20
3 —	6 50 Պշ.	2 25	9 —
3 45 Ֆէրպ.	7 50 Պշբ	3 20 Վոսփոր	9 40
3 35	8 50	2 50 Գապ.	10 15 Գգկ•
4 05	9 35	3 30	10 30 Ֆէրպ
4 35	9 45 Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	10 50 Գգկ•
4 40	10 05 Պշ.	4 15	11 15
5 15 Ֆէրպ•	10 35 Գգ.Գպ.	4 50	11 30 Ֆէրպ
5 15 Պէպ.	11 10 Գգ.	5 20 Պէշ.	11 50
5 50	11 — Ֆէրպ.	5 50	12 15
6 20 Պէպ,	12 —	5 45 Ֆէրպօթ	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կոմուրջ	Կոմուրջէն	Իւսկիւտար
			6 25 Պշբ ա
			7 5 Պշբ.
	6 50 Պշբթ,		7 40 Պշբ.
2 —	8 — Պշբթ.		8 20
2 45	8 45	2 20	9 —
3 25	9 30	3 05	9 45
3 45 Ֆէրպօթ	9 45 Ֆէրպ•	3 15 Վոսփ	10 15
4 —	10 15	4 30 Ֆէրպօթ	10 30 Ֆէրպ•
4 30	10 35 Պշբ.	4 45	10 40
5 25	11 — Ֆէրպ.	5 30	11 20
5 15 Ֆէրպօթ	11 10	5 45 Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ•
6 —	11 45		11 55
	12 05		12 15

ՀԱԲԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

4 — Հաբէմէն Սալանգ բացի կիր.է)
5 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր• կիր• օրերէ)
11 25 » » ուր• կիր• ժ. 10.45ին
3 30 Կամուրջէն Հաբէմ Սալանգ բացի կիր.է
4 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 »